

QUY TRÌNH THU GOM MÁU

1. CHUẨN BỊ

1.1. Khu vực lấy máu:

- Nơi lấy máu cần rộng rãi, thoáng, sạch sẽ, đủ ánh sáng. Mát về mùa hè, ấm về mùa đông (quạt, máy sưởi, điều hòa).
- Cung cấp đủ nước sạch, nhà vệ sinh thuận tiện, nơi xe ra vào.
- Lưu ý phương tiện phòng chống cháy nổ, lối thoát hiểm, đảm bảo an toàn cho người cho máu, đặc biệt khi tập trung đông người.

1.2. Dụng cụ - phương tiện lấy máu:

- Bàn ghế, bình phong (nếu có)
- Giường (ghế) lấy máu, vải trải giường, chăn đắp.
- Trang thiết bị bảo quản máu: thùng lạnh, đá.
- Ống nghe, huyết áp kế, cân trọng lượng người cho máu.
- Máy lắc, máy hàn dây, cân trọng lượng túi máu, kim vuốt, panh kẹp, kéo.
- Dây garo, quả bóp, bông gạc, băng dính, giá + ống nghiệm tan máu,
- Thùng chứa rác thải & kim chích.
- Dung dịch sát trùng, dung dịch sunfat đồng (CuSO_4), test sàng lọc nhanh HBsAg (tùy điều kiện từng nơi).
- Sổ sách, giấy chứng nhận, bộ câu hỏi
- Quà tiền đi lại cho NCM.
- Đồ dùng phục vụ giải khát và ăn nhẹ cho người cho máu.
- Túi lấy máu: chuẩn bị số lượng túi sát với nhu cầu sử dụng trong ngày tránh bỏ ra số lượng quá nhiều sẽ làm ảnh hưởng đến chất lượng.

Kiểm tra chất lượng túi :

- + Sự toàn vẹn của túi (không rách, hở, thủng)
- + Trên túi có các lỗ dùng để treo túi khi truyền máu và sản xuất.

- + Nhãn trên túi có ghi đầy đủ cấu tạo, các thành phần trong túi và các nội dung cần ghi khi lấy máu, nơi sản xuất, hạn dùng, lượng và loại chống đông, lượng máu lấy vào. Tên người lấy máu, các kết quả xét nghiệm.
- + Cần kiểm tra màu sắc dung dịch trong túi.
- + Kim lấy máu: kích thước lớn, có mũ bảo vệ vô trùng
- + Dây lấy máu : không bị sút, trên dây có mã số dùng cho xét nghiệm và phát máu.

1.3. Nhân lực :

- Nhân viên phải được đào tạo thành thạo về chuyên môn và khả năng giao tiếp
- Bố trí đủ nhân lực vào các vị trí cần thiết. Trang phục sạch sẽ, gọn gàng.
- Theo Tổ chức Y tế thế giới nếu buổi lấy máu dự kiến lấy 50-60 đơn vị trong thời gian 4 giờ, thì số nhân viên cần là:
 - ◆ 1 Bác sĩ hoặc y tá trưởng
 - ◆ 1 y tá xét nghiệm sàng lọc
 - ◆ 2 y tá lấy máu
 - ◆ 1 nhân viên hành chính tiếp đón
 - ◆ 1 lái xe kiêm hành chính

2. CÁC THỦ TỤC ĐĂNG KÝ CHO MÁU VÀ TIẾP NHẬN NGƯỜI CHO MÁU:

2.1. Xác định người cho máu

2.2. Tiếp nhận người cho máu:

a. Với người cho máu chuyên nghiệp

- Nguyên tắc: Trung tâm truyền máu chỉ tiếp nhận người có hộ khẩu thường trú và đang sinh sống tại địa phương hoặc người có hộ khẩu thường trú ở nơi khác nhưng đang lao động và sinh sống dài hạn tại địa phương.

- Giấy tờ tùy thân bắt buộc phải có:

- + Với người có hộ khẩu thường trú phải có chứng minh thư nhân dân hợp lệ (không được bóc, rách hoặc dán lại, ảnh chụp và dấu giáp lai trên ảnh phải rõ ràng).
- + Với người ở địa phương khác bắt buộc phải có chứng minh thư nhân dân hợp lệ kèm theo giấy xác nhận tạm trú của công an nơi đăng ký tạm trú (có ảnh với dấu giáp lai trên ảnh và địa chỉ tạm trú rõ ràng).

* Chú ý: trong tất cả các trường hợp đều không chấp nhận sổ hộ khẩu như một loại giấy tờ tùy thân.

b. Với học sinh, sinh viên, cán bộ công nhân viên chức:

- Nguyên tắc : là những học sinh, sinh viên đang học tại các trường PTTH dạy nghề, trung cấp, cao đẳng, đại học đã đủ tuổi cho máu và đủ sức khỏe cho máu.

- Giấy tờ tùy thân bắt buộc phải có là thẻ học sinh thật rõ ràng (có ảnh, dấu giáp lai, địa chỉ gia đình, trường lớp ghi trên thẻ), các trường hợp cần thiết phải có chứng minh thư nhân dân để kiểm tra đối chiếu.

c. Với người nhà bệnh nhân cho máu:

- Nguyên tắc : chỉ lấy máu người nhà, người thân bệnh nhân khi có yêu cầu chính thức của khoa lâm sàng. Người nhà bệnh nhân hiến máu phải được nhân viên khoa lâm sàng đi cùng để có thể trao đổi thêm các nguyên tắc và nội dung chuyên môn.

- Các giấy tờ bắt buộc phải có là giấy đề nghị của khoa lâm sàng nơi bệnh nhân điều trị và chứng minh thư nhân dân.

2.3. Tư vấn trước khi cho máu

2.4. Khám tuyển người cho máu

3. TIỀN HÀNH LẤY MÁU : Một số điểm cần chú ý:

- Phải kiểm tra đối chiếu ngay trước khi lấy máu các thủ tục hành chính giữa hồ sơ cho máu, chứng minh thư - ống lấy máu xét nghiệm - túi lấy máu để tránh nhầm lẫn hay đổi người.

- Phải luôn giao tiếp với người cho máu trong quá trình lấy máu.

- Sau khi lấy máu xong cần để người cho máu nằm nghỉ một thời gian ngắn và thay đổi tư thế từ từ trước khi rời khỏi phòng lấy máu.

- Biết chăm sóc người cho máu khi có những phản ứng không mong muốn xảy ra như choáng ngất, mệt mỏi...

- Lấy máu vào túi dẻo là qui trình lấy máu theo hệ thống kín, có thể thực hiện lấy máu ở nhiều nơi, không đòi hỏi điều kiện vô trùng phức tạp và tốn kém.

4. TƯ VẤN VÀ CHĂM SÓC SAU CHO MÁU:

- Sau khi cho máu, người cho phải được nghỉ ngơi tối thiểu 20 phút để cơ thể bổ sung lượng máu đã cho và người cho cần được uống nước hoa quả hoặc 1 bữa ăn nhẹ.

- Khi người cho choáng váng hoặc chóng mặt thì để học nằm đầu thấp, chân cao để tăng cung cấp máu cho não.

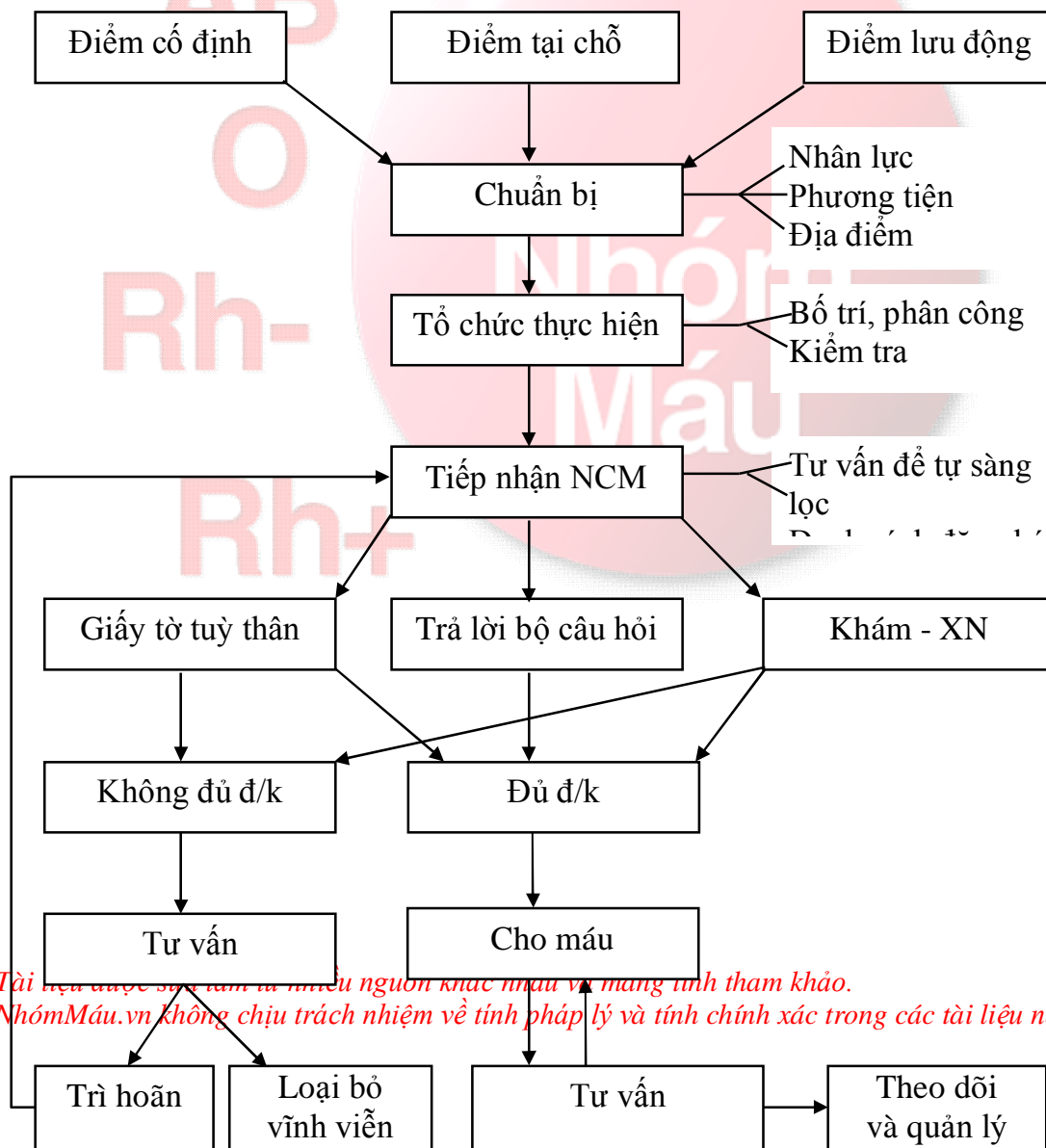
- Nên khuyên người cho máu tự chăm sóc sau khi cho máu:

- ♦ Uống nhiều nước hơn thường lệ trong vòng 4 giờ trước và sau khi cho máu.

- ♦ Giữ bông cầm máu ở chỗ chọc ven khoảng 12 giờ.
- ♦ Không uống quá nhiều rượu trước bữa ăn sau khi cho máu.
- ♦ Nếu chỗ chọc ven chảy máu nên đưa tay lên cao và ấn vào chỗ bông cầm máu cho tới khi máu ngừng chảy. Nếu máu vẫn chảy thì họ nên quay lại ngân hàng máu để nhân viên y tế xử trí.
- ♦ Nếu họ cảm thấy choáng váng hoặc chóng mặt, các triệu chứng dai dẳng thì họ nên quay lại ngân hàng máu để gặp nhân viên y tế.
- ♦ Tránh gắng sức trong khoảng 24 giờ sau khi cho máu.
- ♦ Cảm ơn người cho máu và khuyến khích họ cho máu nhắc lại.

5. THEO DÕI VÀ QUẢN LÝ NGƯỜI CHO MÁU

SƠ ĐỒ QUI TRÌNH THU GOM MÁU

*Tài liệu được sưu tầm từ nhiều nguồn khác nhau và mang tính tham khảo.
NhómMáu.vn không chịu trách nhiệm về tính pháp lý và tính chính xác trong các tài liệu này.*